

**Отаманщина. Н. Махно.
Холодноярська республіка.**

План уроку

- ◆ **Отаманщина. Н. Махно.**
- ◆ **Холодноярська республіка.**

Повстанський рух. Н. Махно

Причини

- Невдоволення більшості населення більшовицькими експериментами в економічному та політичному житті, які призвели до економічного колапсу, погіршення умов життя народу, зростання соціальної напруги.
- Протест проти політики «воєнного комунізму»

Розгортання

- Розгортання повстанського руху під проводом отамана Зеленого, Струка, Соколовського; розгром найбільших повстанських загонів у результаті рішучих і жорстких дій із боку радянської влади.
- **Квітень 1919 р.** — 98 антибільшовицьких виступів в Україні.
- **9 травня 1919 р.** — спалах в районі Олександрії, Єлизаветграда, Знам'янки одного з найбільших антибільшовицьких повстань на чолі з **М. Григор'євим**; захоплення повстанцями *Катеринослава, Черкас, Олександрівська, Кременчука, Миколаєва, Одеси*; придушення повстання наприкінці травня 1919 р.
- Розгортання *махновського руху*; боротьба махновців проти радянської влади.
- **Червень—липень 1919 р.** — майже вся територія України (328 виступів) була охоплена повстанським антикомуністичним рухом

Основні події махновського руху

Літо—осінь
1918 р.

Селянські повстання проти гетьманата П. Скоропадського. Організація повстанських загонів Н. Махна

Початок
1919 р.

Боротьба махновців проти Директорії. Перехід Н. Махна на бік радянської влади. Переформування його повстанських загонів у 3-тю бригаду Задніпровської дивізії

Весна—осінь
1919 р.

Запеклі бої проти білогвардійців на ділянці фронту від Азовського моря до Волновахи. Розрив із більшовиками. Організація повстанських загонів у тилу денікінців. Ці загони стали називати себе Революційною повстанською армією України (махновців). Махновська армія, яка, за різними даними, налічувала 40—100 тис. бійців, завдала величезної шкоди військам Денікіна, руйнуючи їхні тили і відтягуючи на себе значні сили

Вересень—
листопад
1920 р.

Підписання угоди у Старобільську, згідно з якою Н. Махно обіцяв припинити збройну боротьбу проти радянської влади, а його загони переходили в оперативне підпорядкування командуванню Червоної армії і виступали проти армії Врангеля. Спільна боротьба з Червоною армією проти П. Врангеля

Листопад—
грудень
1920 р.

Боротьба радянської влади проти махновців. Остаточний розгром махновського руху